

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ХІМІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФАРБУВАЛЬНО-ЖИРУВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА ЕЛАСТИЧНОЇ ШКІРИ НАППА

Лисік С.В., Андреева О.А.

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

lysik1984@rambler.ru

Одним з найважливіших чинників підвищення якості готової продукції у шкіряній промисловості є застосування ефективних хімічних матеріалів, що дозволяє не лише інтенсифікувати технологічні процеси, а й поліпшувати експлуатаційні властивості шкіри, більш раціонально використовувати сировинні, матеріальні та енергетичні ресурси. У теперішній час підвищеним попитом користуються шкіряні вироби з так званої наппи – тонкої еластичної шкіри, виробленої переважно зі шкур великої рогатої худоби та овчини, через такі її цінні властивості як м'якість, пластичність, декоративність. Завдяки різноманітним технологіям забарвлення та покриття наппа може бути блискучою або матовою, гладкою або перфорованою, з аніліновим або напіваніліновим оздобленням. Усе це дозволяє використовувати її для виготовлення різноманітних високоякісних виробів: взуття, одягу, ексклюзивних аксесуарів, галантерейної продукції, для оздоблення меблів та салонів дорогих автомобілів (рисунок). Оскільки при правильному догляді та належному поводженні такі вироби довговічні, їх цілком можна вважати практичними й придатними для повсякденного споживання.

Рис. Еластична шкіра наппа (а) та одержані з неї вироби (б)

Багато чого із зазначених характеристик наппи забезпечується під час проведення рідинного оздоблення шкір хромового дублення при

обґрунтованому підборі хімічних матеріалів. З урахуванням викладеного для підвищення якості готової продукції в умовах діючого підприємства ВАТ «Бобруйський шкіряний комбінат» (Республіка Білорусь) проаналізовано властивості нових хімічних матеріалів виробництва двох провідних іноземних фірм «Zschimmer-Schwarz» (Німеччина) та «Smit & zoon» (Нідерланди), які призначені для фарбувально-жирувальних процесів при виготовленні натуральної шкіри наппа; крім того, розроблено технологічний регламент застосування цих матеріалів.

У стандартизованій хімічній лабораторії вказаного підприємства проведено випробування двох ліній імпортованих хімічних матеріалів для додублювання, наповнення та жирування шкір:

– хімічні матеріали фірми «Zschimmer-Schwarz»: Tafigal HK, Tafigal P, Dolatan F, Novaltan MAP, Novaltan PW, Pelgrassol LP, Pellastol XR, Provol CA - D, Pellastol - 94s;

– хімічні матеріали фірми «Smit & zoon»: Syntan BM 080, Syntan A, Syntan RS 3, Synthol SL 335, Synthol LC, Lipidol DG118, Polyol AK.

Оскільки у якості найбільш важливих характеристик досліджуваних реагентів у проспектах фірм-виробників наведено їх зовнішній опис, призначення, вміст активної речовини, сухого залишку та рН розчинів певної (5 і 10 %) концентрації, проаналізували саме ці характеристики із застосуванням традиційних методів органолептичного оцінювання та фізико-хімічного аналізу. В результаті проведених випробувань встановлено, що всі задіяні в роботі матеріали цілком адекватні заявленим даним. Технологічні можливості матеріалів визначали у виробничих умовах комбінату на напівфабрикаті шкіри наппа хромового методу дублення, отриманого з мокросолоної сировини великої рогатої худоби за діючою методикою. Дослідні та контрольну партії комплектували за методом половинок, що чередуються. Ніяких відхилень під час дослідження не було виявлено. Встановлено переваги багатьох із задіяних матеріалів, так, наприклад, диспергуючий засіб для додублювання м'яких шкір Novaltan PW прискорює розподіл реагентів по всій шкірі, а додублюючий засіб Syntan A покращує щільність прилягання лицьового шару, одночасно підвищуючи м'якість та наповненість шкіри; використання жирувального засобу Pellastol-94S забезпечує м'яке жирування, приємний гриф шкіри злегка воскового характеру без відчуття важкості. Одержані за розробленими методиками шкіри після фінішного оздоблення були м'якими та наповненими на дотик, мали рівномірне забарвлення, чисту лицьову та бахтарм'яну поверхню, а за своїми показниками відповідали вимогам нормативної документації.